

Dosarul nr. 3ra-935/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Vl. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Paladi Daria reprezentată de avocatul Crețu Adrian,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian împotriva Mariei Scacun, Petru Paladi, Taisiei Fihman și Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea efectuării rectificărilor în Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Paladi Daria și s-a menținut hotărârea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani

c o n s t a ț ă :

La 10 august 2017 Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian în baza mandatului seria MA nr. 1143133 din 10 august 2017, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Scacun, Petru Paladi, Taisiei Fihman și Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău (în prezent Agenția Servicii Publice) cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea efectuării rectificărilor în Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii a indicat că la 27 aprilie 2017 s-a adresat Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău cu cererea nr. 0100/17/55354, solicitând înregistrarea bunurilor imobile amplasate pe str. XXXXX și a dreptului ei de proprietate asupra acestora, anexând la cerere procesul-verbal de recepție finală nr. 371 din 01 iunie 2015 și copia hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău nr. 4a-264/14 din 20 martie 2014.

Prin decizia din 11 mai 2017 a Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, s-a refuzat înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, din motiv că conform Registrului bunurilor imobile și dosarului cadastral nr. XXXXX, anexele lit. XXXXX, veranda XXXXX și șura XXXXX din str. XXXXX, la 12 decembrie 2016, au fost deja înregistrate cu titlu de proprietate privată după Petru Paladi, Taisia Fihman și Maria Scacun în temeiul procesului-verbal de recepție finală nr. 377 din 04 august 2016.

La 12 iunie 2017 Paladi Daria s-a adresat Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău cu cerere prealabilă nr. P-396/17, solicitând anularea deciziei din 11 mai 2017, cu înscrierea

dreptului ei de proprietate pe cota-parte ce i se cuvine din bunul imobil nr. cadastral XXXXX, din str. XXXXX.

Prin răspunsul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău nr. P/396/2017/01-07-15790 din 26 iulie 2017, reclamantei i s-a explicat despre imposibilitatea efectuării rectificărilor în Registrul bunurilor imobile asupra bunului imobil în litigiu din motiv că asemenea acțiuni pot fi efectuate doar în baza unei hotărâri judecătorești.

Consideră că organul cadastral ilegal i-a refuzat înregistrarea dreptului de proprietate a Dariei Paladi asupra unei cote-părți din bunul imobil nr. cadastral XXXXX, amplasat pe str. XXXXX, deoarece aceasta domiciliază legal pe adresa nominalizată încă din 31 martie 1987, dobândit în urma căsătoriei cu Paladi Nicolae la 30 iunie 1983, care la acel moment locuia în casa lit. XXXXX, construcția de bază.

Prin hotărârea din 20 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a constatat că potrivit procesului-verbal de constatare a contravenției seria AA nr. 0002316 din 30 ianuarie 2014 întocmit de Inspectoratul de Stat în Construcții, Paladi Daria a executat construcția anexelor lit. XXXXX la imobilul cu lit. XXXXX, din str. XXXXX, în lipsa autorizației de construire, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 179 din Codul contravențional.

Din cauza neprezentării în ședință a agentului constatat, procesul contravențional intentat împotriva Dariei Paladi pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 179 din Codul contravențional, a fost încetat.

La 04 august 2016 Maria Scacun, Petru Paladi și Taisia Fihman au perfectat pe numele lor procesul-verbal nr. 377 de recepție finală asupra bunurilor imobile din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, iar la 12 decembrie 2016 au înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra acestora doar pe numele lor, acțiuni ce contravin situației existente de fapt, or, o parte din bunul imobil supus înregistrării a fost construit și aparține Dariei Paladi, și anume: anexele lit. XXXXX, iar anexele lit. XXXXX, veranda lit. XXXXX și șura lit. XXXXX aparțin pârâților.

Bunul imobil din str. XXXXX, conform art. 344 alin. (1) și (2) și art. 504 alin. (1) și (2) din Codul civil, urma să fie înregistrat ca proprietate comună pe cote-părți ce aparține Dariei Paladi și pârâților Maria Scacun, Petru Paladi și Taisia Fihman.

A cerut Paladi Daria reprezentată de avocatul Crețu Adrian admiterea acțiunii, anularea deciziei din 11 mai 2017 a Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău „Cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor” ca fiind ilegală; obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să efectueze rectificările în Registrul bunurilor imobile, cu înscrierea dreptului ei de coproprietate asupra bunului imobil nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX; încasarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Paladi Daria și s-a menținut hotărârea din 14 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanțele de judecată au stabilit că potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietari ai bunului imobil nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX sunt Maria Scacun, Petru Paladi și Taisia Fihman în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 377

din 04 august 2016, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 12 decembrie 2016 (f.d. 121).

Faptul domicilierei Dariei Paladi în bunul imobil în litigiu nu-i acordă dreptul de a pretinde la o cotă-parte din acesta.

Prin hotărârea din 20 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost încetat procesul contravențional intentat în privința Dariei Paladi din motivul neprezentării în ședința de judecată a agentului constator.

În partea descriptivă a hotărârii nominalizate instanța de judecată s-a referit la circumstanțele pe care le-a constatat doar agentul constator în procesul-verbal de constatare a contravenției seria AA nr. 00023216 din 30 ianuarie 2014, din care rezultă că în urma controlului efectuat s-a constatat că Paladi Daria a executat construcția anexelor în lipsa autorizației de construire, săvârșind astfel contravenția prevăzută de art. 179 din Codul contravențional.

Mai mult ca atât, o eventuală constatare a faptului că Daria Paladi a construit anexele la casa de locuit, nu constituie temei juridic de înscriere în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al acesteia asupra cotei-părți din bunul imobil în litigiu sau asupra anexelor construite, îndeosebi de a obliga registratorul de a efectua recertificările prin înscrierea dreptului ei în calitate de coproprietar al bunului imobil nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX.

Nici pârâții Maria Scacun, Petru Paladi și Taisia Fihman nu au avut obligația de a o include pe Paladi Daria în calitate de beneficiar în procesul-verbal nr. 377 din 04 august 2016 de recepție finală a bunurilor imobile din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

La 03 iunie 2019 Paladi Daria reprezentantă de avocatul Adrian Crețu, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Paladi Daria reprezentantă de avocatul Adrian Crețu a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, indicând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 21 iunie 2019 în adresa Mariei Scacun, Petru Paladi, Taisiei Fihman și Agenției Servicii Publice a fost expediată copia recursului depus de Paladi Daria, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 18 iulie 2019 Maria Scacun, Petru Paladi și Taisia Fihman reprezentanți de avocatul Nemerenco Veaceslav în baza mandatului seria MA nr. 0883473 din 10 octombrie 2017, au depus referință solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian, cu menținerea deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa reprezentantului recurente Daria Paladi – avocatul Adrian Crețu, prin intermediul poștei electronice, la 03 aprilie 2019 (f.d. 206), recepționată de către ultimul la aceeași dată, ora 16⁵⁸ (f.d. 217).

Cererea de recurs a fost depusă la 03 iunie 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Dariei Paladi reprezentantă de avocatul Crețu Adrian cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Paladi Daria reprezentantă de avocatul Crețu Adrian, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan